

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Τα συναλλαγματικά αποθέματα στα \$42,62 δισ. τον Ιανουάριο 2019

Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου, στο τέλος Ιανουαρίου 2019 τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της Αιγύπτου κατέγραψαν ελαφρά άνοδο στα \$42,62 δισ., έναντι \$42,55 δισ. το Δεκέμβριο 2018. Σημειώνεται ότι το Δεκέμβριο 2018, για πρώτη φορά από το Νοέμβριο 2016 οπότε απελευθερώθηκε το καθεστώς συναλλαγματικής ισοτιμίας της λίρας, τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας είχαν εμφανιστεί μειωμένα κατά \$1,96 δισ., ανερχόμενα σε \$42,55 δισ., έναντι \$44,51 δισ. στο τέλος Νοεμβρίου 2018, \$44,5 δισ. στο τέλος Οκτωβρίου και \$44,46 δισ. στο τέλος Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους, αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι τα συναλλαγματικά αποθέματα της Αιγύπτου είχαν καταγράψει στη διάρκεια του 2018 διαδοχικά ιστορικά υψηλά επίπεδα, ανώτερα εκείνων των αρχών του 2011- σημείου καμπής για τη χώρα.

Το Υπουργείο Οικονομικών θα εκκινήσει επενδυτικό roadshow στην Ασία

Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του Υπουργού κ. Maait στις αρχές Φεβρουαρίου, το Υπουργείο Οικονομικών αναμένεται να ξεκινήσει περί τα μέσα Φεβρουαρίου επενδυτικό roadshow σε ασιατικές χώρες, ξεκινώντας από το Ντουμπάι και το Αμπού Ντάμπι, με σκοπό την προώθηση των επικείμενων εκδόσεων κρατικών ομολόγων σε ξένο νόμισμα στις χρηματαγορές της Ασίας, ιδιαίτερα δε της έκδοσης ομολόγων σε γιέν, η οποία μάλλον αναμένεται να προηγηθεί χρονικά των υπολοίπων, σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές.

Στα \$93,13 δισ. το εξωτερικό χρέος της Αιγύπτου στο τέλος Σεπτεμβρίου 2018

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), στο τέλος Σεπτεμβρίου 2018 (που συμπίπτει με το τέλος του πρώτου τριμήνου του τρέχοντος οικονομικού έτους 2018/19) το εξωτερικό χρέος της Αιγύπτου ανήλθε σε \$93,13 δισ., ελαφρά αυξημένο (0,5%) έναντι του Ιουνίου 2018 (\$92,64 δισ.) και, ιδίως, αυξημένο κατά 15,2% σε ετήσια βάση (\$80,83 δισ. στο τέλος Σεπτεμβρίου 2017). Το εξωτερικό χρέος αντιστοιχούσε στο 35,4% του ΑΕΠ στο τέλος του πρώτου τριμήνου του οικονομικού έτους 2018/19, έναντι ποσοστού 37% στο τέλος του οικονομικού έτους 2017/18 και 32,3% στο τέλος του πρώτου τριμήνου του οικονομικού έτους 2017/18, αντίστοιχα.

Μειωμένο εμφανίζεται το βραχυπρόθεσμο δολλαριακό χρέος της Αιγύπτου

Όπως ανέφερε το Υπουργείο Οικονομικών, το αιγυπτιακό κράτος χρησιμοποίησε μέρος των εσόδων που άντλησε από πρόσφατες εκδόσεις και διαθέσεις ομολόγων προκειμένου να μειώσει κατά \$3,25 δισ. το βραχυπρόθεσμο δολλαριακό χρέος της χώρας, το οποίο ανήλθε -κατόπιν της εν λόγω μείωσης- σε \$14 δισ. στο τέλος Δεκεμβρίου 2018.

Στο επίπεδο των EGP3,888 τρισ. το εσωτερικό χρέος της Αιγύπτου (9.2018)

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευθέντα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), το εσωτερικό χρέος της χώρας ανήλθε σε επίπεδο EGP3,888 τρισ. (περίπου \$218 δισ.) στο τέλος Σεπτεμβρίου 2018, έναντι EGP 3,696 τρισ. στο τέλος Ιουνίου 2018 (που συμπίπτει με το τέλος του οικονομικού έτους 2017/18) και EGP3,314 τρισ. στο τέλος Σεπτεμβρίου 2017. Το εσωτερικό χρέος της Αιγύπτου στο τέλος Σεπτεμβρίου 2018 αντιπροσώπευε ποσοστό 74% του ΑΕΠ, έναντι ποσοστού 83,3% του ΑΕΠ στο τέλος Ιουνίου 2018 και 74,7% του ΑΕΠ στο τέλος Σεπτεμβρίου 2017. Το χρέος της κεντρικής κυβέρνησης αντιστοιχούσε στο τέλος Σεπτεμβρίου 2018 σε EGP3,298 τρισ., αντιπροσωπεύοντας το 84,8% του συνολικού εσωτερικού χρέους, αυξημένο κατά EGP176,7 δισ. έναντι του τέλους Ιουνίου 2018.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Το ΔΝΤ εκταμίευσε την 5^η δόση της χρηματοδοτικής διευκόλυνσης

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, το εκτελεστικό συμβούλιο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ), σύμφωνα με ανακοινωθέν που εξέδωσε στις 4/2, ενέκρινε τα αποτελέσματα της τέταρτης αξιολόγησης του προγράμματος μεταρρυθμίσεων της Αιγύπτου, καθιστώντας έτσι δυνατή την εκταμίευση της πέμπτης και προτελευταίας δόσης της χρηματοδοτικής διευκόλυνσης, ύψους \$2 δισ., η οποία, σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα, πραγματοποιήθηκε μία ημέρα αργότερα. Μετά τη λήψη της πέμπτης δόσης, το ύψος των κεφαλαίων που έχει λάβει η Αίγυπτος από το ΔΝΤ στο πλαίσιο της τριετούς διάρκειας χρηματοδοτικής διευκόλυνσης, συνολικού ύψους \$12 δισ., ανέρχεται σε \$10 δισ. Σύμφωνα με σχετική δήλωση του Υπουργού Οικονομικών κ. Maait, η επόμενη, πέμπτη και τελευταία αξιολόγηση του μεταρρυθμιστικού προγράμματος της Αιγύπτου, προτού εκταμιευθεί η έκτη δόση της χρηματοδοτικής διευκόλυνσης από το ΔΝΤ, αναμένεται να λάβει χώρα εντός του προσεχούς Ιουνίου. Τέλος, κατά δήλωση του Υπουργού, η απόφαση περί του εάν θα ζητηθεί από το ΔΝΤ και νέο πακέτο χρηματοδοτικής στήριξης της αιγυπτιακής οικονομίας πρόκειται να ληφθεί τον προσεχή Ιούλιο, «με γνώμονα το συμφέρον της χώρας και του αιγυπτιακού λαού».

Ο ΟΟΣΑ βελτιώνει την αξιολόγηση επικινδυνότητας της Αιγύπτου

Σε πρόσφατη αναθεώρηση της αξιολόγησης του βαθμού επικινδυνότητας χωρών όσον αφορά την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων (“Country Risk Classifications Index”), η οποία βρίσκεται σε ισχύ από 1.2.2019, ο ΟΟΣΑ βελτίωσε κατά μία μονάδα την αξιολόγηση κινδύνου της Αιγύπτου, από 6 που ήταν έως τον Ιούνιο 2018, σε 5. Όπως ανέφερε σχετικά ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, ο ΟΟΣΑ αποδίδει τη βελτίωση του επιπέδου επιχειρηματικού / επενδυτικού κινδύνου της Αιγύπτου στην πρόοδο που έχει συντελεστεί στην πορεία των οικονομικών μεταρρυθμίσεων, οι οποίες έχουν επιφέρει βελτίωση του επενδυτικού κλίματος στη χώρα και δημιουργήσει ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, η αναβάθμιση της αξιολόγησης της Αιγύπτου όσον αφορά το επίπεδο κινδύνου χώρας αναμένεται να βοηθήσει τη χώρα να προσελκύσει περισσότερες επενδύσεις, αλλά και εμπορικές ροές, από τις χώρες μέλη του. Σημειώνεται εξάλλου ότι ο ΟΟΣΑ δημοσίευσε σχετικά πρόσφατα, τον Οκτώβριο 2018, μελέτη με τίτλο “Private sector engagement through development cooperation in Egypt”, η οποία μπορεί να αναζητηθεί στην ιστοσελίδα: <http://www.oecd.org/dac/effectiveness/PSE-case-study-Egypt.pdf>.

Επίσκεψη γερμανικής αντιπροσωπείας στην Αίγυπτο

Κατά το διάστημα 2-4 Φεβρουαρίου, γερμανική οικονομική και κοινοβουλευτική αντιπροσωπεία, καθώς και επιχειρηματική αποστολή από 40 εταιρείες, υπό τον ομοσπονδιακό Υπουργό Οικονομίας & Ενέργειας κ. Altmaier, επισκέφθηκαν την Αίγυπτο, με κύριο αντικείμενο τη συμμετοχή στην πέμπτη σύνοδο της μικτής επιτροπής οικονομικής συνεργασίας, που έλαβε χώρα στις 4/2, με συμπροέδρους τον ανώτερω Γερμανό Υπουργό και τον Αιγύπτιο Υπουργό Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Nassar. Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, οι δύο Υπουργοί υπέγραψαν, στο πλαίσιο της μικτής επιτροπής, κείμενο με σκοπό την περαιτέρω σύσφιξη της οικονομικής και εμπορικής τους συνεργασίας, με έμφαση στους κλάδους βιομηχανίας, επενδύσεων, ενέργειας, περιβάλλοντος, μεταφορών, υποδομών, τουρισμού και ανώτατης εκπαίδευσης. Όπως εξάλλου ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, στη διάρκεια της συνάντησής του με τα μέλη της γερμανικής αντιπροσωπείας, ο Πρόεδρος κ. Al Sisi επαίνεσε το ρόλο των γερμανικών επιχειρηματικών ομίλων στην οικονομική ανάπτυξη της Αιγύπτου. Ο κ. Al Sisi τόνισε στη γερμανική αντιπροσωπεία ότι το εν εξελίξει πρόγραμμα οικονομικών μεταρρυθμίσεων της αιγυπτιακής κυβέρνησης εστιάζει στην αύξηση των δαπανών για την ανάπτυξη των συστημάτων υγείας και εκπαίδευσης, για τη βελτίωση των προσφερόμενων στους πολίτες υπηρεσιών και την υποστήριξη των οικονομικά ασθενέστερων κοινωνικών ομάδων. Ο Αιγύπτιος Πρόεδρος προσκάλεσε τις γερμανικές

εταιρείες να επενδύσουν στα μεγάλα αναπτυξιακά έργα που προωθεί η κυβέρνησή του, μεταξύ των οποίων ο αναπτυξιακός διάδρομος της Διώρυγας Σουέζ, η ανοικοδόμηση νέων πόλεων, ιδιαίτερα δε της νέας διοικητικής πρωτεύουσας, η βελτίωση και αναβάθμιση του οδικού δικτύου, η ανάπτυξη του εγχώριου δυναμικού ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η ενίσχυση της εγχώριας αυτοκινητοβιομηχανίας, χαιρετίζοντας ταυτόχρονα την αναμενόμενη επιστροφή του ομίλου Mercedes-Benz στη χώρα. Όπως ανέφεραν τα οικονομικά δημοσιεύματα, τα μέλη της γερμανικής αντιπροσωπείας εξέφρασαν την πρόθεσή τους να υλοποιήσουν πρόσθετες επενδύσεις στην Αίγυπτο, ιδιαίτερα στους τομείς επαγγελματικής και τεχνικής εκπαίδευσης, πετροχημικών, χαλυβουργίας, ενέργειας και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Όπως σημείωσε ο οικονομικός Τύπος, στις 4/2 έλαβε χώρα διμερές επιχειρηματικό φόρουμ, το οποίο διοργάνωσε το γερμανικό εμπορικό επιμελητήριο στην Αίγυπτο, στο οποίο παρέστησαν από πλευράς αιγυπτιακής κυβέρνησης, η Υπουργός Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr, ο Υπουργός Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Nassar και ο Υπουργός Πετρελαίου κ. El-Molla. Σύμφωνα με στοιχεία που παρέθεσε στη διάρκεια του φόρουμ η κα Nasr, το σωρευτικό ύψος των γερμανικών επενδύσεων στην Αίγυπτο ανέρχεται σε \$7,1 δισ., ενώ στη χώρα δραστηριοποιούνται περίπου 1.215 επιχειρήσεις γερμανικών συμφερόντων, κυρίως στους κλάδους τηλεπικοινωνιών & τεχνολογίας πληροφορικής, ενέργειας, βαριάς και ελαφριάς βιομηχανίας, καθώς και αγροτικών υπηρεσιών. Τα αιγυπτιακά δημοσιεύματα επικέντρωσαν το ενδιαφέρον τους σε δηλώσεις του Υπουργού Πετρελαίου κ. El-Molla, στο πλαίσιο του φόρουμ, ο οποίος απέδωσε μεγάλη σημασία στην ενίσχυση της στρατηγικής συνεργασίας μεταξύ Αιγύπτου και Γερμανίας, με έμφαση στους κλάδους πετρελαίου, φυσικού αερίου και πετροχημικής βιομηχανίας. Επισημαίνεται εξάλλου ότι, σύμφωνα με αιγυπτιακά στοιχεία, ο όγκος του διμερούς εμπορίου μεταξύ Αιγύπτου και Γερμανίας πλησίασε τα \$5 δισ. κατά το παρελθόν έτος.

Σημειώνεται τέλος ότι, στο περιθώριο της επίσκεψης της γερμανικής αντιπροσωπείας στην Αίγυπτο, στις 3/2 η Υπουργός Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr, μαζί με τον Υπουργό Ανώτατης Εκπαίδευσης & Επιστημονικής Έρευνας κ. Ghaffar και το Γερμανό Υπουργό Οικονομίας & Ενέργειας κ. Altmayer, έθεσαν τα θεμέλια για τη δημιουργία γερμανικού διεθνούς πανεπιστημίου (GIU) στην υπό κατασκευή νέα διοικητική πρωτεύουσα.

Βελτίωση της θέσης της Αιγύπτου σε διεθνή κατάταξη για την κατάσταση του περιβάλλοντος

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του εγχώριου οικονομικού Τύπου, η θέση της Αιγύπτου στην ετήσια κατάταξη του αμερικανικού πανεπιστημίου Yale όσον αφορά την κατάσταση του περιβάλλοντος (Environmental Performance Index – EPI) βελτιώθηκε το 2018 κατά συνολικά 38 θέσεις. Πιο συγκεκριμένα, η Αίγυπτος κατέλαβε την 66^η θέση έναντι της 104^{ης} το 2017, μεταξύ 180 χωρών, με 61,21 μονάδες σε κλίμακα από το 0 (χειρότερη επίδοση) έως το 100 (βέλτιστη επίδοση). Η Αίγυπτος κατετάγη στην 70^η θέση όσον αφορά τα συνολικά επίπεδα υγείας του περιβάλλοντος και στην 67^η θέση όσον αφορά τα επίπεδα ζωτικότητας των οικοσυστημάτων της, ενώ κατέλαβε την 32^η θέση –καθόλου άσχημη- αναφορικά με τα συνολικά επίπεδα ποιότητας της ατμόσφαιρας, παρά τα υψηλότερα σε παγκόσμια κλίμακα επίπεδά της παρουσίας μικροσωματιδίων στον αέρα.

Η Αίγυπτος επιχειρεί να βελτιώσει τη θέση της στις διεθνείς αγορές κρατικών ομολόγων

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα αρχών Φεβρουαρίου, η αιγυπτιακή κυβέρνηση προσέγγισε πρόσφατα τη διεθνή επενδυτική τράπεζα JP Morgan Chase με σκοπό τη συμπερίληψη των αιγυπτιακών κρατικών ομολόγων στους δείκτες ομολόγων αναδυομένων οικονομιών της τράπεζας. Η κίνηση αυτή στοχεύει στην προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού διεθνών επενδυτών για να προβούν σε τοποθετήσεις σε αιγυπτιακά κρατικά χρεόγραφα. Επιπλέον, ο οικονομικός Τύπος ανέφερε πως η αιγυπτιακή

κυβέρνηση στοχεύει, έως τον προσεχή Ιούνιο, να οριστικοποιήσει συμφωνία με τον εδρεύοντα στις Βρυξέλλες διεθνή φορέα διαχείρισης και εκκαθάρισης συναλλαγών χρεογράφων, Euroclear. Η εν λόγω συμφωνία αναμένεται να διευκολύνει τους ξένους επενδυτές να προβαίνουν απ' ευθείας σε επενδυτικές τοποθετήσεις σε αιγυπτιακά κρατικά χρεόγραφα εκφρασμένα σε λίρες, αντί μέσω χρησιμοποίησης τοπικών τραπεζικών ιδρυμάτων, όπως έως τώρα.

Μικτή επιτροπή οικονομικής συνεργασίας Αιγύπτου-Βουλγαρίας

Την 1^η Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε στη Σόφια η πρώτη συνάντηση της μικτής διπλωματικής επιτροπής οικονομικής και τεχνικής συνεργασίας μεταξύ Αιγύπτου και Βουλγαρίας. Της μικτής επιτροπής συμπροήδρυσαν, από αιγυπτιακής πλευράς η Υπουργός Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr και από βουλγαρικής ο Υπουργός Γεωργίας, Τροφίμων & Δασών κ. Porodzanov. Σύμφωνα με το κρατικό ειδησεογραφικό πρακτορείο MENA, οι δύο αντιπροσωπείες αναζήτησαν τρόπους ώστε να αυξήσουν τις εκατέρωθεν επενδυτικές και εμπορικές ροές, ενώ ως εκ των βασικών επιδιώξεων της αιγυπτιακής πλευράς καταγράφηκε η προσέλκυση Βουλγάρων τουριστών στην Αίγυπτο. Κατά το πρακτορείο MENA, στο περιθώριο της μικτής επιτροπής, η Υπουργός κα Nasr πραγματοποίησε συνάντηση με εκπροσώπους βουλγαρικών επιχειρηματικών ομίλων, προβάλλοντάς τους τις επενδυτικές ευκαιρίες που υπάρχουν στην Αίγυπτο, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην οικονομική ζώνη της Διώρυγας Σουέζ, αλλά και στις ελεύθερες και ειδικές επενδυτικές ζώνες της χώρας, δίνοντας έμφαση στη δημιουργία κοινοπραξιών σε κλάδους όπου οι δύο χώρες διαθέτουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, όπως οι κατασκευές, η χημική βιομηχανία, οι εξορύξεις και η βιομηχανία τροφίμων.

Επίσης, η κα Nasr υπέγραψε με το Βούλγαρο Υπουργό Γεωργίας μνημόνιο διμερούς συνεργασίας στον αγροτικό τομέα, με έμφαση στον υποκλάδο της αγροτικής τεχνολογίας (περιλαμβάνοντας, μεταξύ άλλων δράσεις συνεργασίας στην κτηνοτροφία, την παραγωγή πουλερικών, τη γενετική βελτίωση ζώων, τη διάγνωση ασθενειών, την παραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού για τη γεωργία, τη βιολογική γεωργία και την καταπολέμηση ασθενειών στα φυτά). Τέλος, όπως ανέφερε το πρακτορείο MENA, στο πλαίσιο της μικτής διπλωματικής επιτροπής, ο Βούλγαρος Υπουργός Οικονομίας κ. Karanikolon εκθείασε το πρόγραμμα οικονομικών μεταρρυθμίσεων που υλοποιεί η αιγυπτιακή κυβέρνηση, λέγοντας ότι η επιτυχία του προγράμματος ενθαρρύνει ενδιαφερόμενες βουλγαρικές επιχειρήσεις να επενδύσουν στην Αίγυπτο, ιδιαίτερα στους κλάδους βιομηχανίας, υπηρεσιών, κατασκευών, τουρισμού, τηλεπικοινωνιών και τεχνολογίας πληροφορικής.

Μεγάλη κάμψη κατέγραψε τον Ιανουάριο ο ιδιωτικός, μη πετρελαϊκός τομέας της οικονομίας

Σύμφωνα με το δείκτη υπευθύνων προμηθειών στον κλάδο μεταποίησης (PMI) για την Αίγυπτο που δημοσιεύει σε τακτική, μηνιαία βάση το τμήμα οικονομικής ανάλυσης της εμιρατινής τράπεζας Emirates NBD, ο ιδιωτικός, μη πετρελαϊκός τομέας της αιγυπτιακής οικονομίας παρουσίασε μεγάλη κάμψη στη διάρκεια του Ιανουαρίου 2019, φθάνοντας το χαμηλότερο επίπεδό του από το Δεκέμβριο 2017, συγκεκριμένα στις 48,5 μονάδες, έναντι 49,6 μονάδων το Δεκέμβριο, 49,2 μονάδων το Νοέμβριο και 48,6 μονάδων τον Οκτώβριο 2018, παραμένοντας ασφαλώς κάτω από το κατώφλι των 50 μονάδων, που διαχωρίζει την ανάπτυξη από την ύφεση. Το Δεκέμβριο 2019 παρατηρήθηκε πτώση των επιπέδων παραγωγής και νέων παραγγελιών, ωστόσο βελτιώθηκε σημαντικά το επίπεδο των αγορών πρώτων υλών από τις επιχειρήσεις, ως αποτέλεσμα των μειωμένων τιμών αυτών.

Ο δείκτης ανεργίας στο 10% κατά το 4^ο τρίμηνο 2018

Σύμφωνα με δήλωση του Αιγύπτιου Π/Θ στις αρχές Φεβρουαρίου, ο δείκτης ανεργίας στη διάρκεια του τετάρτου τριμήνου του 2018 μειώθηκε στο 8,9%, έναντι 10% κατά το τρίτο τρίμηνο, 9,9% κατά δεύτερο τρίμηνο και 11,3% κατά το τελευταίο τρίμηνο του

2017. Σύμφωνα δε με σχετική ανακοίνωση του υπουργικού συμβουλίου, ο δείκτης ανεργίας συνολικά για το έτος 2018 ανήλθε σε 9,9%.

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Κατά 13,3% αυξήθηκε το Δεκέμβριο 2018 η εγχώρια προσφορά χρήματος (M2)

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιοποίησε η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) στις 3/2, η εγχώρια προσφορά χρήματος (M2), η οποία περιλαμβάνει το εν κυκλοφορία νόμισμα, συν τις αποταμιευτικές και προθεσμιακές καταθέσεις σε εγχώριο και ξένο νόμισμα, αυξήθηκε στη διάρκεια του Δεκεμβρίου 2018 κατά 13,3% σε ετήσια βάση και κατά 1,4% σε μηνιαία βάση, ανερχόμενη σε EGP3,63 τρισ., έναντι EGP 3,2 τρισ. το Δεκέμβριο 2017 και EGP3,58 τρισ. το Νοέμβριο 2018, αντίστοιχα. Σημειώνεται πάντως ότι ο ρυθμός αύξησης της εγχώριας προσφοράς χρήματος βαίνει μειούμενος, δεδομένου ότι αυτή είχε αυξηθεί –σε ετήσια βάση– κατά 15,4% τον Οκτώβριο και κατά 14,04% το Νοέμβριο 2018.

Σε άνοδο οι επενδυτικές τοποθετήσεις σε αιγυπτιακά κρατικά χρεόγραφα

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιοποίησε πρόσφατα το Υπουργείο Οικονομικών, στη διάρκεια του Ιανουαρίου παρατηρήθηκε αξιόλογη αύξηση των επενδυτικών τοποθετήσεων ξένων σε αιγυπτιακά κρατικά χρεόγραφα, με το ύψος τους να υπερβαίνει τα \$12 δισ., έπειτα από την πορεία μείωσης που αυτές είχαν ακολουθήσει ξεκινώντας από τον παρελθόντα Απρίλιο (στα \$23 δισ.), έως τον Οκτώβριο (στα \$14 δισ.) και το Δεκέμβριο 2018 (στα \$11,5 δισ.). Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών, τον Ιανουάριο τρέχοντος έτους καταγράφηκε πορεία «επιστροφής» των ξένων επενδυτών στους αιγυπτιακούς τίτλους χρέους, οι οποίοι απολαμβάνουν τις υψηλότερες αποδόσεις μεταξύ των αναδυομένων οικονομιών –μετά την Αργεντινή– ενέχοντας σαφώς χαμηλότερο ρίσκο. Επιπλέον, κατά τις εκτιμήσεις ορισμένων οικονομικών αναλυτών, η πρόσφατη αύξηση της διεθνούς ζήτησης για αιγυπτιακά κρατικά χρεόγραφα είναι πιθανόν αποτέλεσμα της αναμονής των αγορών και των επενδυτών ότι η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) προτίθεται να προβεί σε μείωση του επιπέδου των επιτοκίων, δεδομένης της πρόσφατης πτωτικής πορείας του εγχώριου πληθωρισμού.

Σημειώνεται πάντως ότι στις αρχές Φεβρουαρίου, ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Kouchouk δήλωσε πως το συνολικό ύψος των ξένων τοποθετήσεων σε αιγυπτιακά κρατικά χρεόγραφα στο τέλος Ιανουαρίου 2019, ανήλθε σε \$13,1 δισ., αυξημένο κατά περίπου \$900 εκατ. στη διάρκεια του Ιανουαρίου.

Άνοδος των καταθέσεων κατά EGP65 δισ. το Νοέμβριο 2018 (Κεντρική Τράπεζα)

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), οι εγχώριες τραπεζικές καταθέσεις στο τέλος Νοεμβρίου 2018 εμφανίστηκαν αυξημένες κατά περίπου EGP65 δισ., ανερχόμενες σε EGP3,761 τρισ., έναντι EGP3,696 τρισ. τον Οκτώβριο. Σύμφωνα με τα εν λόγω στοιχεία, οι συνολικές καταθέσεις του κράτους στις τράπεζες ανήλθαν στο τέλος Νοεμβρίου 2018 σε EGP602,2 δισ., εκ των οποίων EGP490,2 δισ. σε εγχώριο νόμισμα και EGP112 δισ. σε συνάλλαγμα. Αντίστοιχα, οι συνολικές τραπεζικές καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα ανήλθαν στο τέλος Νοεμβρίου σε EGP3,159 τρισ., αυξημένες έναντι των EGP3,142 τρισ. τον Οκτώβριο 2018.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΝΕΑ

Προϋπολογισμός της Οικονομικής Ζώνης Διώρυγας Σουέζ για το οικονομικό έτος 2019/20

Σύμφωνα με δηλώσεις του επικεφαλής της Αρχής της Οικονομικής Ζώνης της Διώρυγας Σουέζ, ναυάρχου ε.α. κ. Mamish, πρόσφατα εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός της Αρχής για το οικονομικό έτος 2018/19, συνολικού ύψους EGP10,4 δισ., ο οποίος είναι ο μεγαλύτερος στην ιστορία της Αρχής, προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες χρηματοδότησης επενδύσεων, κυρίως σε ανάπτυξη υποδομών. Κατά τον κ. Mamish, στο πλαίσιο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους

(2017/18), η Αρχή πέτυχε καθαρά κέρδη της τάξεως των EGP1,631 δισ., αυξημένα κατά EGP332 εκατ. έναντι του οικονομικού έτους 2016/17 (EGP1,299 δισ.). Σε ό,τι αφορά τα συνολικά έσοδα της Αρχής της Οικονομικής Ζώνης Σουέζ, κατά το οικονομικό έτος 2017/18, ανήλθαν σε EGP3,132 δισ. (έναντι EGP2,756 δισ. το 2016/17), ενώ τα έσοδα από τα λιμάνια της Οικονομικής Ζώνης ανήλθαν σε EGP2,389 δισ. (έναντι EGP2,368 δισ. το 2016/17), αντίστοιχα.

Το αιγυπτιακό κοινοβούλιο εγκρίνει τροποποιήσεις στη φορολογική νομοθεσία

Όπως σημείωσε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, στις 6 Φεβρουαρίου η ολομέλεια του αιγυπτιακού κοινοβουλίου ενέκρινε τις συζητούμενες κατά τους τελευταίους μήνες τροποποιήσεις της φορολογικής νομοθεσίας, που έχουν σκοπό το διαχωρισμό των εσόδων των τραπεζών και γενικότερα των επιχειρήσεων από επενδύσεις σε έντοκα γραμμάτια και ομόλογα του δημοσίου από τα λοιπά έσοδα αυτών και τη διαφορετική φορολογική τους μεταχείριση, με αύξηση των σχετικών συντελεστών φορολόγησής τους. Σύμφωνα με κλαδικές πηγές, η αναμονή της έγκρισης των ως άνω τροποποιήσεων οδήγησε τις εγχώριες τράπεζες να ενισχύσουν τη συμμετοχή τους σε δημοπρασίες κρατικών ομολόγων, οδηγώντας σε πτώση τις αποδόσεις αυτών και συμβάλλοντας στην πρόσφατη ανατίμηση της αιγυπτιακής λίρας.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Ο όμιλος Talaat Moustafa Group κορυφαίος real estate developer το 2018

Όπως ανέφερε ο εγχώριος κλαδικός Τύπος, ο μεγάλος αιγυπτιακός κατασκευαστικός όμιλος ανάπτυξης ακινήτων Talaat Moustafa Group (TMG Holding) ανακηρύχθηκε από την οικονομική έκδοση Amwal Al Ghad ως ο κορυφαίος αιγυπτιακός real estate developer για το 2018. Η απονομή του σχετικού βραβείου πραγματοποιήθηκε σε ειδική τελετή βράβευσης των 100 κορυφαίων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Αίγυπτο, σε διάφορους οικονομικούς κλάδους, που διοργανώθηκε από την ως άνω έκδοση. Σύμφωνα με οικονομικά στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα ο όμιλος TMG στις αρχές Ιανουαρίου, ο όγκος πωλήσεων ως το τέλος Δεκεμβρίου 2018 εμφάνισε αύξηση της τάξεως του 62% σε ετήσια βάση, ανερχόμενος σε EGP21,3 δισ., έναντι πωλήσεων EGP13,1 δισ. το 2017, κυρίως εξαιτίας της σημαντικής απόδοσης των πωλήσεων κατοικιών, κατά 93%, από το επίπεδο των EGP9,5 δισ. στο τέλος του 2017, σε αυτό των EGP18,3 δισ. στο τέλος του 2018.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Παράταση χρονοδιαγράμματος για κατάργηση επιδοτήσεων ηλεκτρισμού

Όπως δήλωσε στο τέλος Ιανουαρίου ο Αιγύπτιος Υπουργός Ηλεκτρισμού κ. Shaker, η κυβέρνηση αποφάσισε τελικά την παράταση του χρονοδιαγράμματος για την κατάργηση των επιδοτήσεων στην ηλεκτρική ενέργεια έως το οικονομικό έτος 2021/22, αντί του αρχικού στόχου που ήταν το οικονομικό έτος 2018/19. Ο κ. Shaker διευκρίνισε ότι η τριετής παράταση του χρονοδιαγράμματος εξάλειψης των επιδοτήσεων στο ηλεκτρικό ρεύμα αποφασίστηκε κυρίως λόγω των –προς το χειρότερο- μεταβολών που υπέστη την τελευταία διετία η συναλλαγματική ισοτιμία της λίρας προς το δολλάριο. Σημειώνεται ότι το ενδεχόμενο παράτασης του εν λόγω χρονοδιαγράμματος εξεταζόταν από τα μέσα του 2017. Κατά τον Υπουργό Ηλεκτρισμού, η πορεία κατάργησης των κρατικών επιδοτήσεων στην ηλεκτρική ενέργεια έχει ξεκινήσει το έτος 2014, και, με την προσθήκη τριών ακόμη ετών, αναμένεται να ολοκληρωθεί σε συνολικό διάστημα οκταετίας, κατά τρόπον ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις στους πολίτες. Σημειώνεται ότι η πλέον πρόσφατη αύξηση στις εγχώριες τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω περικοπής των κρατικών επιδοτήσεων, συνέβη τον παρελθόντα Ιούλιο.

Υπογραφή συμφωνίας για κατασκευή ηλεκτροπαραγωγικής μονάδας γαιάνθρακα

Όπως ανέφερε πρόσφατα ο οικονομικός Τύπος, η κρατική εταιρεία διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (EETC) και ο εμιρατινός επενδυτικός όμιλος Al Nowais Investments, με έδρα το Άμπου Ντάμπι, υπέγραψαν συμφωνία για την κατασκευή μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με βάση το γαιάνθρακα, εκτιμώμενου επενδυτικού κόστους \$4 δισ., στην περιοχή Ouyun Musa, στο Νότιο Σινά. Κατά τα δημοσιεύματα, η παραγωγική ισχύς της σχεδιαζόμενης μονάδας θα ανέρχεται σε 2,65 GW, ενώ η κατασκευή της σχεδιάζεται να υλοποιηθεί σε τρεις φάσεις συνολικής διάρκειας τεσσάρων ετών. Με την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης, η μονάδα αναμένεται να διαθέτει ηλεκτροπαραγωγική ισχύ 1,32 GW. Ο οικονομικός Τύπος ανέφερε επίσης ότι η EETC έχει συμφωνήσει να αγοράζει την ενέργεια που θα παράγεται από την εν λόγω μονάδα στην τιμή των 4,1 σεντς ανά κιλοβάτ. Ο όμιλος Al Nowais Investments αναμένεται να χρηματοδοτήσει το 70% του επενδυτικού κόστους του έργου, ενώ διεξάγει συνομιλίες με χρηματοδοτικά ιδρύματα, κυρίως ασιατικά και αιγυπτιακά, με σκοπό την κάλυψη του υπολοίπου 30% αυτού. Η κατασκευή της νέας ηλεκτροπαραγωγικής μονάδας θα πραγματοποιηθεί επί τη βάση σχήματος επικαρπίας διάρκειας 25 ετών.

Παραγωγή 12,2 δισ. κυβικών μέτρων φυσικού αερίου από το Zohr το 2018

Σύμφωνα με υπολογισμούς του μεγάλου ρωσικού ενεργειακού ομίλου Rosneft, ο οποίος κατέχει μερίδιο 30% του οικοπέδου παραχώρησης Shorouk, εντός του οποίου βρίσκεται το κοίτασμα Zohr, το εν λόγω κοίτασμα παρήγαγε στη διάρκεια του 2018 συνολικά 12,2 δισ. κυβικά μέτρα φυσικού αερίου. Κατά τη Rosneft, στη διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου του 2018, η παραγωγή από το Zohr ανήλθε σε 9,2 δισ. κυβικά μέτρα, σχεδόν τριπλασιασμένη έναντι των 3,1 δισ. κυβικών μέτρων που αυτή είχε ανέλθει κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους.

Σύμφωνα εξάλλου με σχετικά διεθνή δημοσιεύματα, καθώς η παραγωγή από το κοίτασμα Zohr μεγεθύνεται διαρκώς, με στόχο να φθάσει τα επίπεδα των 2,7 με 3 δισ. κ.π. φυσικού αερίου ημερησίως τον προσεχή Ιούλιο, το εν λόγω κοίτασμα αποτελεί ολοένα και περισσότερο παράγοντα «κλειδί» για την προσπάθεια επέκτασης των δραστηριοτήτων του ιταλικού ενεργειακού ομίλου ENI στη Μ. Ανατολή. Όπως καταγράφεται σε σημαντικά διεθνή μέσα ενημέρωσης, από τη στιγμή της πώλησης μεριδίου 10% στον εμιρατινό όμιλο Mubadala Petroleum, ο όμιλος ENI –ο οποίος είναι αυτός που ανακάλυψε το κοίτασμα Zohr, εκχωρώντας στη συνέχεια σταδιακά μερίδια του οικοπέδου Shorouk προς συνεκμετάλλευση στους ομίλους British Petroleum, Rosneft και Mubadala- έχει υπογράψει σειρά συμφωνιών σε χώρες του Κόλπου, για έρευνα και αξιοποίηση εκεί κοιτασμάτων φυσικού αερίου, κεφαλαιοποιώντας κατ' αυτόν τον τρόπο επί των εξαιρετικών αποτελεσμάτων που έχει αποφέρει το κοίτασμα Zohr. Θυμίζουμε ότι, κατόπιν της πώλησης πρόσθετου μεριδίου 10% στη διάρκεια του 2018 στον εμιρατινό όμιλο Mubadala Petroleum, η τρέχουσα σύνθεση των μετόχων του κοιτάσματος Zohr έχει ως ακολούθως: ENI 50%, Rosneft 30%, British Petroleum 10% και Mubadala Petroleum 10%.

Ειδήσεις από τον κλάδο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του κλαδικού Τύπου, ο κατασκευαστικός όμιλος Hassan Allam και ο ενεργειακός όμιλος TAQA Arabia (θυγατρικός του επενδυτικού ομίλου Qalaa Holdings) ολοκλήρωσαν πρόσφατα το έργο κατασκευής ηλεκτροπαραγωγικής μονάδας από ηλιακές πηγές στο συγκρότημα Benban στην Άνω Αίγυπτο, παραγωγικής ισχύος 50 MW και επενδυτικού κόστους EGP1,35 δισ., το οποίο χρηματοδοτήθηκε από την International Finance Corporation (IFC) του ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας και την Asian Infrastructure Investment Bank. Κατά τα δημοσιεύματα, η μονάδα, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο της δεύτερης φάσης του κρατικού προγράμματος εγγυημένων τιμών αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (“Feed-in-Tariff” Program), πρόκειται σε σύντομο διάστημα να συνδεθεί με το εθνικό ηλεκτρικό δίκτυο.

Ο κλαδικός Τύπος ανέφερε εξάλλου ότι ο εγχώριος ενεργειακός όμιλος Infinity Solar βρίσκεται σε συνομιλίες με δύο διεθνείς τράπεζες, προκειμένου να εξασφαλίσει χρηματοδοτήσεις συνολικού ύψους έως \$1,2 δισ. για την υλοποίηση επενδυτικών projects ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Αίγυπτο, συνολικής παραγωγικής ισχύος 1.400 MW (1.000 MW από αιολικές και 400 MW από ηλιακές πηγές). Κατά τα δημοσιεύματα, η Infinity Solar έχει αιτηθεί στην αρμόδια Αρχή για τις ΑΠΕ (NREA) να της διατεθεί γη στον Κόλπο Σουέζ και στην περιοχή της Minya, προκειμένου να υλοποιήσει τα σκοπούμενα projects.

Τέλος, σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, η NREA ξεκίνησε στις αρχές Φεβρουαρίου να εξετάζει τις οικονομικές προσφορές που έχουν υποβάλει οι ενεργειακοί όμιλοι Siemens Gamesa Renewable Energy (γερμανο-ισπανική κοινοπραξία), Vestas (Δανία) και Senvion (Γερμανία) για την κατασκευή αιολικού πάρκου δυναμικότητας 250 MW, κόστους €260 εκατ., στον Κόλπο Σουέζ.

ΕΜΠΟΡΙΟ

Αυξημένος ο όγκος διεθνούς εμπορίου της Αιγύπτου το 1^ο τρίμηνο 2018/19

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευθέντα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), ο όγκος του διεθνούς εμπορίου της Αιγύπτου στη διάρκεια του πρώτου τριμήνου τρέχοντος οικονομικού έτους (Ιουλ.-Σεπτ. 2018) εμφανίστηκε αυξημένος κατά 14% σε ετήσια βάση, φθάνοντας τα \$23,46 δισ. έναντι \$20,59 δισ. την αντίστοιχη περίοδο του οικονομικού έτους 2017/18. Οι αιγυπτιακές εισαγωγές ανήλθαν, κατά την εν λόγω περίοδο, σε \$16,68 δισ., αυξημένες κατά 13,1% έναντι των \$14,75 δισ. την αντίστοιχη περίοδο του 2017/18, ενώ οι εξαγωγές ανήλθαν \$6,78 δισ., αυξημένες κατά 16,2% έναντι των \$5,84 δισ. το αντίστοιχο τρίμηνο του 2017/18. Ως πλέον σημαντικοί εμπορικοί εταίροι της Αιγύπτου κατά το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος οικονομικού έτους κατατάσσονται από την Κεντρική Τράπεζα η Κίνα (διμερής όγκος εμπορίου \$1,64 δισ.), οι ΗΠΑ (όγκος εμπορίου \$1,52 δισ.), η Σ. Αραβία (όγκος εμπορίου \$1,48 δισ.), τα ΗΑΕ (όγκος εμπορίου \$1,43 δισ.) και η Ιταλία (όγκος εμπορίου \$1,37 δισ.).

Στα \$13,8 δισ. ο όγκος του διμερούς εμπορίου Αιγύπτου-Κίνας το 2018 (κινεζικά στοιχεία)

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευθέντα στοιχεία των κινεζικών τελωνειακών αρχών, ο όγκος του διμερούς εμπορίου Αιγύπτου-Κίνας κατά το παρελθόν έτος παρουσιάστηκε αυξημένος κατά 27,7% έναντι του 2017, ανερχόμενος σε \$13,8 δισ. Οι κινεζικές εξαγωγές προς την Αίγυπτο ανήλθαν το 2018 σε \$11,9 δισ., αυξημένες κατά 26,4% σε ετήσια βάση, ενώ οι εξαγωγές της Αιγύπτου προς την Κίνα ανήλθαν σε \$1,83 δισ., επίσης αυξημένες κατά 36,8% σε ετήσια βάση. Σύμφωνα εξάλλου με αιγυπτιακά στοιχεία έτους 2017, η Κίνα καταλαμβάνει την 21^η θέση μεταξύ των κυριότερων ξένων επενδυτών στην Αίγυπτο, με σωρευτική αξία κινεζικών επενδύσεων ύψους \$600 εκατ. σε 1.320 επενδυτικά projects, ενώ βρίσκεται στην ένατη θέση μεταξύ των κορυφαίων προελεύσεων τουριστικών ρευμάτων με προορισμό την Αίγυπτο.

Αυξημένες οι εγχώριες πωλήσεις αυτοκινήτων το 2018

Σύμφωνα με στοιχεία του εγχώριου συνδέσμου αυτοκινητοβιομηχανίας (Automotive Information Council-AMIC), οι εγχώριες πωλήσεις οχημάτων εμφανίστηκαν αυξημένες το έτος 2018 κατά 42,9% έναντι του 2017, ανερχόμενες σε 193.800 μονάδες και πλησιάζοντας τα επίπεδά τους προ της απελευθέρωσης της συναλλαγματικής ισοτιμίας της λίρας στο τέλος του 2016. Οι πωλήσεις επιβατικών αυτοκινήτων εμφανίστηκαν το 2018 αυξημένες κατά 47% σε ετήσια βάση, ανερχόμενες σε 145.800 μονάδες (έναντι 99.500 μονάδων το 2017). Οι πωλήσεις εισαγόμενων αυτοκινήτων παρουσιάστηκαν αυξημένες κατά 59,4% έναντι του 2017, ενώ οι πωλήσεις εγχωρίως συναρμολογημένων αυτοκινήτων μεγεθύνθηκαν κατά 29,1%. Τέλος, οι πωλήσεις φορτηγών εμφανίστηκαν το 2018 αυξημένες κατά 36%, φθάνοντας τις 32.000 μονάδες.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Προεδρική έγκριση συμφωνίας Αιγύπτου-Ρωσίας για ίδρυση βιομηχανικής ζώνης

Στις 23/1 δημοσιεύθηκε στην αιγυπτιακή επίσημη εφημερίδα το διάταγμα υπ' αριθ. 420/2018, δια του οποίου ο Πρόεδρος της χώρας, κ. Al Sisi, ενέκρινε τη διμερή συμφωνία για τη δημιουργία ρωσικής βιομηχανικής ζώνης στην περιοχή του Ανατολικού Πορτ Σαΐντ, εντός της Οικονομικής Ζώνης της Διώρυγας Σουέζ, συνολικής επενδυτικής αξίας \$7 δισ., που είχε υπογραφεί στη Μόσχα στο τέλος Μαΐου 2018. Η ρωσική βιομηχανική ζώνη αναμένεται να κατασκευαστεί σε έκταση 5,25 εκατ. τετρ. μέτρων, η οποία θα διατίθεται στους επενδυτές με καθεστώς επικαρπίας. Τα έργα θα χρηματοδοτηθούν από το ρωσικό κρατικό επενδυτικό ταμείο Russian Direct Investment Fund (RDIF), καθώς και από αιγυπτιακούς τραπεζικούς ομίλους. Η κατασκευή της βιομηχανικής ζώνης θα λάβει χώρα σε τρεις φάσεις, που αναμένεται να ολοκληρωθούν το 2031, οπότε και θα ξεκινήσει η λειτουργία των ρωσικών επιχειρήσεων που θα εγκατασταθούν εκεί, προσφέροντας περίπου 35.000 θέσεις άμεσης και έμμεσης απασχόλησης. Η πρώτη φάση περιλαμβάνει την ανάπτυξη 1 εκατ. τετρ. μέτρων, η δεύτερη την ανάπτυξη 1,6 εκατ. τετρ. μέτρων, η δε τρίτη την ανάπτυξη 2,65 εκατ. τετρ. μέτρων. Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, ο ρωσικός όμιλος industrial developers “Technopolis Moscow” αναμένεται προς τα μέσα του τρέχοντος έτους να παραδώσει στην Αρχή της Οικονομικής Ζώνης της Διώρυγας Σουέζ συνολικό σχέδιο (“master plan”) για τη διαμόρφωση και την κατασκευή της ρωσικής βιομηχανικής ζώνης.